

Original Research Article

10.14456/jdl.2024.48

แนวโน้มและผลกระทบของเนื้อหาภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

Trends and Impacts of Thai Film Content
in the Past 5 Yearsวรัชญ์ตะวันทร์ ชัยรัตน์^{1*}, ณัฐธิดา คำประเสริฐ², & ชนณเกษม โคตรบัวศรี³Warattawan Chairat^{1*}, Nuttida Kumprasrt², & Chanakasame Kodbuasri³

ARTICLE INFO

Name of Author &
Corresponding Author: *

1. วรัชญ์ตะวันทร์ ชัยรัตน์*

Warattawan Chairat

คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Bachelor of Communication Arts,

Bangkokthonburi University, Thailand.

Email: warattawan.cha@bkkthon.ac.th

2. ณัฐธิดา คำประเสริฐ

Nuttida Kumprasrt

คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Bachelor of Communication Arts,

Bangkokthonburi University, Thailand.

Email: nattida.kum@bkkthon.ac.th

3. ชนณเกษม โคตรบัวศรี

Chanakasame Kodbuasri

คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Bachelor of Communication Arts,

Bangkokthonburi University, Thailand.

Email: Chanakasame.kod@gmail.com

คำสำคัญ

ภาพยนตร์ไทย; การเปลี่ยนแปลงทางสังคม; ทฤษฎี
การรับรู้และการยอมรับ; ทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการ
เปลี่ยนแปลงทางสังคม; การวิเคราะห์เนื้อหา

Keywords:

Thai films; Social change; Theory of
Perceived Value and Acceptance;
Communication for Social Change
Theory; Content analysis

ABSTRACT

The research study titled "Trends and Impacts of Thai Film Content Over the Past 5 Years" aims to analyze the trends and impacts of Thai film content over the past five years (2018-2023) using content analysis and in-depth interviews. The research collected data from Thai films released during this period, as well as interviews with moviegoers, to explore and compare the popularity and reception of these films and assess the social and cultural impacts of their content. The study utilizes the Theory of Perceived Value and Acceptance and the Communication for Social Change Theory as conceptual frameworks. The research found that audience interest and reception of Thai films varied significantly based on genre and content. Films addressing intense social issues and relevant to daily life tended to be more popular. Audiences perceived that such films effectively reflected social problems, raising awareness and prompting social change. For example, films highlighting social inequality, environmental issues, and political conflicts received positive responses. Furthermore, creative storytelling techniques and high production quality played a crucial role in attracting audiences and boosting the popularity of Thai films.

The content of Thai films over the past five years has significantly impacted Thai society and culture. Thai films have served as an effective medium for communicating and reflecting current social issues. The research found that these films promote awareness and social change, particularly regarding gender equality, human rights, and environmental conservation. Many viewers felt that Thai films contribute to exposing and critiquing social problems, leading to discussions and increased awareness on various topics. The Theory of Perceived Value and Acceptance and the Communication for Social Change Theory were crucial conceptual

Article history:

Received: 11/05/2024

Revised: 17/06/2024

Accepted: 07/08/2024

Available online: 22/08/2024

How to Cite:

Chairat, W. et al. (2024). Trends and Impacts of Thai Film Content in the Past 5 Years. *Journal Dhamma for Life*, 30(3), 269-289.

frameworks for this research. The Theory of Perceived Value and Acceptance helped analyze how audiences perceive the value of Thai film content and their acceptance of it. Meanwhile, the Communication for Social Change Theory explained how Thai films play a role in promoting awareness and social change. The research found that audiences who perceive value in Thai film content are more likely to accept and support social change initiatives.

The study concludes that Thai films over the past five years have evolved in terms of content and audience perception, clearly reflecting social changes. Thai films not only entertain but also serve as powerful tools for communication and social change. The application of the Theory of Perceived Value and Acceptance and the Communication for Social Change Theory in this research has provided a deep understanding of how Thai films impact Thai society and culture.

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวโน้มและผลกระทบของเนื้อหาภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มและผลกระทบของเนื้อหาภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2566) โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์เชิงลึก การวิจัยนี้มีการรวบรวมข้อมูลจากภาพยนตร์ไทยที่ออกฉายในช่วงเวลาดังกล่าว รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้ชมภาพยนตร์เพื่อสำรวจและเปรียบเทียบความนิยมและการตอบรับ รวมถึงการประเมินผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดจากการนำเสนอเนื้อหาในภาพยนตร์ไทย โดยใช้ทฤษฎีการรับรู้และการยอมรับ (Theory of Perceived Value and Acceptance) และทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Communication for Social Change Theory) เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย การวิจัยพบว่าผู้ชมมีความสนใจและให้การตอบรับต่อภาพยนตร์ไทยในระดับที่แตกต่างกันไป ตามประเภทและเนื้อหาของภาพยนตร์ โดยภาพยนตร์ที่มีการนำเสนอประเด็นทางสังคมที่เข้มข้นและมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมักได้รับความนิยมสูง ผู้ชมมีความเห็นว่าภาพยนตร์เหล่านี้สามารถสะท้อนปัญหาสังคมและกระตุ้นให้เกิดการตระหนักรู้และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้ ตัวอย่างเช่น ภาพยนตร์ที่เน้นเรื่องความเหลื่อมล้ำทางสังคม ปัญหาสิ่งแวดล้อม และความขัดแย้งทางการเมืองได้รับการตอบรับที่ดีจากผู้ชม นอกจากนี้ การใช้เทคนิคการเล่าเรื่องที่สร้างสรรค์และการผลิตที่มีคุณภาพสูงยังมีส่วนสำคัญในการดึงดูดผู้ชมและเพิ่มความนิยมของภาพยนตร์ไทย

การนำเสนอเนื้อหาภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาได้มีผลกระทบอย่างมากต่อสังคมและวัฒนธรรมไทย ภาพยนตร์ไทยทำหน้าที่เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสารและสะท้อนปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน การวิจัยพบว่าภาพยนตร์ไทยสามารถส่งเสริมให้เกิดการตระหนักรู้และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยเฉพาะในเรื่องของความเท่าเทียมทางเพศ สิทธิมนุษยชน และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผู้ชมหลายคนรู้สึกว่าการนำเสนอเนื้อหาในภาพยนตร์ไทยมี

ส่วนช่วยในการเปิดเผยและวิจารณ์ปัญหาสังคม ทำให้เกิดการอภิปรายและการตระหนักรู้ในประเด็นต่างๆ โดยใช้ทฤษฎีการรับรู้และการยอมรับ (Theory of Perceived Value and Acceptance) และทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Communication for Social Change Theory) เป็นกรอบแนวคิดที่สำคัญในการวิจัยครั้งนี้ ทฤษฎีการรับรู้และการยอมรับช่วยในการวิเคราะห์ว่าผู้ชมมีการรับรู้คุณค่าและยอมรับเนื้อหาภาพยนตร์ไทยอย่างไร ส่วนทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมช่วยในการอธิบายว่าภาพยนตร์ไทยมีบทบาทอย่างไรในการส่งเสริมการตระหนักรู้และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การวิจัยพบว่าผู้ชมที่มีการรับรู้คุณค่าในเนื้อหาภาพยนตร์ไทยมีแนวโน้มที่จะยอมรับและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมมากขึ้น

ผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า ภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงในด้านเนื้อหาและการรับรู้ของผู้ชมที่สามารถสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้อย่างชัดเจน ภาพยนตร์ไทยไม่เพียงแต่สร้างความบันเทิงให้กับผู้ชม แต่ยังเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสารและสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การใช้ทฤษฎีการรับรู้และการยอมรับ และทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในการวิจัยครั้งนี้ ช่วยให้เราเข้าใจถึงวิธีการที่ภาพยนตร์ไทยมีผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมไทยได้อย่างลึกซึ้ง

บทนำ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงในด้านเนื้อหา การใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ และการตอบรับจากผู้ชมที่เปลี่ยนไปตามกระแสสังคมและวัฒนธรรมของไทยและโลก ตัวอย่างหนึ่งที่เห็นได้ชัดคือการเพิ่มขึ้นของภาพยนตร์ที่สะท้อนประเด็นทางสังคม เช่น ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความขัดแย้งทางการเมือง และสิทธิมนุษยชน ซึ่งสามารถเห็นได้จากภาพยนตร์หลายเรื่องในช่วงปีที่ผ่านมา เช่น "ธรรมากรรม" (2021) และ "ฟ้าใส" (2022) ที่ได้รับการยอมรับทั้งในและนอกประเทศ นอกจากนี้ 5 ปีที่ผ่านมา อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญหลายประการ ทั้งในด้านการผลิต การเผยแพร่ และการรับชมภาพยนตร์ การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้มีผลกระทบทั้งในด้านบวกและลบ ซึ่งสามารถอธิบายได้จากหลายปัจจัย เช่น การพัฒนาเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และผลกระทบจากสถานการณ์โลก เช่น การระบาดของโควิด-19 และการพัฒนาเทคโนโลยีและการผลิตภาพยนตร์

การพัฒนาเทคโนโลยีในด้านการผลิตภาพยนตร์ได้เปลี่ยนแปลงวิธีการสร้างสรรค์ผลงานของผู้กำกับและผู้สร้างภาพยนตร์ไทยอย่างมาก การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการถ่ายทำและตัดต่อภาพยนตร์ ทำให้ผู้สร้างสามารถสร้างผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นในระยะเวลาที่สั้นลง และด้วยต้นทุนที่ลดลง นอกจากนี้ การใช้เทคนิค CGI (Computer Generated Imagery) ยังช่วยให้ผู้สร้างภาพยนตร์สามารถสร้างภาพและฉากที่ไม่สามารถทำได้ในอดีต ซึ่งช่วยเพิ่มความน่าสนใจและความสมจริงให้กับภาพยนตร์ ตัวอย่างเช่น ภาพยนตร์ "นาคี 2" (2018) ใช้เทคนิค CGI ในการสร้างภาพพญานาคและฉากแอ็คชั่นที่น่าตื่นตาตื่นใจ ทำให้ภาพยนตร์นี้ได้รับความนิยมอย่าง

มากและประสบความสำเร็จในด้านรายได้ นอกจากนี้ ภาพยนตร์ "โหมโรง 2" (2020) ซึ่งเป็นภาพยนตร์แอนิเมชันที่ใช้เทคโนโลยี CGI ในการสร้างตัวละครและฉาก ทำให้มีความสวยงามและสมจริง ซึ่งได้รับการยอมรับจากทั้งผู้ชมในประเทศและต่างประเทศ

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา สังคมไทยได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมหลายประการ ซึ่งสะท้อนให้เห็นในเนื้อหาและธีมของภาพยนตร์ไทย ภาพยนตร์หลายเรื่องได้เลือกที่จะนำเสนอประเด็นทางสังคมที่มีความสำคัญ เช่น ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความขัดแย้งทางการเมือง สิทธิมนุษยชน และประเด็นทางเพศสภาพ ตัวอย่างเช่น ภาพยนตร์ "ธรรมากรรม" (2021) ได้นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำทางสังคมและความยากลำบากในการดำเนินชีวิตของชนบทไทย ซึ่งทำให้ผู้ชมได้มีโอกาสเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยในปัจจุบัน นอกจากนี้ ภาพยนตร์ "ฟ้าใส" (2022) ยังได้สะท้อนประเด็นเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งได้รับการยอมรับจากผู้ชมและนักวิจารณ์ภาพยนตร์

การระบาดของโควิด-19 ในช่วงปี 2020-2021 ได้ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย การผลิตภาพยนตร์หลายเรื่องต้องหยุดชะงักเนื่องจากการจำกัดการเดินทางและมาตรการควบคุมการแพร่ระบาด นอกจากนี้ การจัดฉายในโรงภาพยนตร์ก็ถูกจำกัดอย่างมาก ทำให้รายได้จากบ็อกซ์ออฟฟิศลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ข่าวจาก The Bangkok Post รายงานว่ารายได้จากบ็อกซ์ออฟฟิศในประเทศไทยลดลงอย่างมากในช่วงการระบาดของโควิด-19 เนื่องจากการปิดโรงภาพยนตร์และการจำกัดจำนวนผู้ชมในโรงภาพยนตร์ (The Bangkok Post, 2021) การเปลี่ยนแปลงนี้ทำให้ผู้สร้างภาพยนตร์ต้องปรับตัวโดยการนำภาพยนตร์ไปเผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มสตรีมมิงออนไลน์ เช่น Netflix, Disney+ Hotstar และ Viu ซึ่งได้รับความนิยมมากขึ้นในช่วงการระบาดของโควิด-19 เนื่องจากผู้คนหันมาชมภาพยนตร์และซีรีส์ผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น (The Nation, 2021)

ภาพที่ 1 แพลตฟอร์มสตรีมมิงออนไลน์

แหล่งที่มา : www.workpointtoday.com

หนึ่งในแนวโน้มสำคัญของภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาคือการสะท้อนประเด็นทางสังคมที่มีความสำคัญ ภาพยนตร์หลายเรื่องได้เลือกที่จะนำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

เช่น ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความขัดแย้งทางการเมือง สิทธิมนุษยชน และประเด็นทางเพศสภาพ การสะท้อนประเด็นเหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยให้ผู้ชมได้ตระหนักรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมเท่านั้น แต่ยังเป็นโอกาสให้เกิดการอภิปรายและการวิพากษ์วิจารณ์ในวงกว้าง ตัวอย่างเช่น ภาพยนตร์ "ธรรณีกรรแสง" (2021) ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำทางสังคมและความยากลำบากในการดำเนินชีวิตของชนบทไทย ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้แสดงให้เห็นถึงความเป็นจริงที่คนในชนบทต้องเผชิญ และได้เปิดเผยปัญหาที่หลายคนอาจไม่เคยรับรู้มาก่อน การนำเสนอเรื่องราวเหล่านี้ช่วยให้ผู้ชมได้มีโอกาสเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยและสามารถร่วมกันหาแนวทางแก้ไข นอกจากนี้ ภาพยนตร์ "ฟ้าใส" (2022) ยังได้นำเสนอประเด็นเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งเป็นประเด็นที่มีความสำคัญในสังคมไทย ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้แสดงให้เห็นถึงความท้าทายและความยากลำบากที่ผู้คนต้องเผชิญในการต่อสู้เพื่อสิทธิและความยุติธรรม การนำเสนอเรื่องราวเหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยให้ผู้ชมได้ตระหนักรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมเท่านั้น แต่ยังเป็นโอกาสให้เกิดการอภิปรายและการวิพากษ์วิจารณ์ในวงกว้าง

เหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อวงการภาพยนตร์ไทยในช่วงที่ผ่านมาคือการระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งส่งผลให้การผลิตภาพยนตร์ต้องหยุดชะงัก และการจัดฉายภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์ถูกจำกัดอย่างมาก นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคที่หันมาชมภาพยนตร์ผ่านแพลตฟอร์มสตรีมมิงออนไลน์มากขึ้นก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการผลิตและการบริโภคภาพยนตร์ไทย การเติบโตของแพลตฟอร์มสตรีมมิงเริ่มต้นจากการระบาดของโควิด-19 ได้ส่งผลให้พฤติกรรมการบริโภคสื่อของผู้ชมเปลี่ยนไป ผู้คนหันมาชมภาพยนตร์และซีรีส์ผ่านแพลตฟอร์มสตรีมมิงออนไลน์มากขึ้น เนื่องจากการปิดโรงภาพยนตร์และการจำกัดการเดินทาง การเปลี่ยนแปลงนี้ได้ส่งผลให้อุตสาหกรรมภาพยนตร์ต้องปรับตัวโดยการนำภาพยนตร์ไปเผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มสตรีมมิง เช่น Netflix, Disney+ Hotstar และ Viu ได้รับความนิยมมากขึ้นในประเทศไทยในช่วงการระบาดของโควิด-19 ข่าวจาก The Nation ระบุว่าแพลตฟอร์มเหล่านี้ได้รับความนิยมมากขึ้นในประเทศไทยเนื่องจากผู้คนหันมาชมภาพยนตร์และซีรีส์ผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น (The Nation, 2021) การเติบโตของแพลตฟอร์มสตรีมมิงไม่เพียงแต่ช่วยให้ผู้ชมสามารถเข้าถึงภาพยนตร์ได้ง่ายขึ้นเท่านั้น แต่ยังเป็นโอกาสให้ภาพยนตร์ไทยสามารถเข้าถึงผู้ชมในต่างประเทศได้มากขึ้น ตัวอย่างเช่น ภาพยนตร์ไทยเรื่อง "ซัดเตอร์ กตติวิญญาน" (2004) ได้รับความนิยมในต่างประเทศหลังจากถูกนำไปเผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มสตรีมมิง Netflix นอกจากนี้ ภาพยนตร์ไทยเรื่อง "The Stranded" (2019) ซึ่งเป็นซีรีส์แรกของไทยที่ผลิตโดย Netflix ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางและมีผู้ชม

ภาพที่ 2 The Stranded 2019 ซีรีส์ของไทยที่ผลิตโดย Netflix

แหล่งที่มา : www.tvguide.com

งานวิจัยเรื่อง “แนวโน้มและผลกระทบของเนื้อหาภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา” จึงมีการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เป็นที่มาของการศึกษา ซึ่งมุ่งเน้นไปที่การวิเคราะห์แนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงของเนื้อหาและสไตล์การนำเสนอในภาพยนตร์ไทย รวมถึงการประเมินผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นจากการนำเสนอเนื้อหาเหล่านี้

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดในการวิจัย

อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยมีประวัติความเป็นมายาวนานตั้งแต่ช่วงต้นทศวรรษที่ 20 และได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในหลายด้าน ตั้งแต่การผลิต การจัดจำหน่าย และการรับชมภาพยนตร์ มีช่วงเริ่มต้น ภาพยนตร์เรื่องแรกที่ถ่ายทำในประเทศไทยคือ "รักซ้อนซ้อนรัก" ในปี พ.ศ. 2460 โดยบริษัทฝรั่งเศส Pathé Brothers ภาพยนตร์ไทยเรื่องแรกคือ "นางสาวสุวรรณ" ในปี พ.ศ. 2471 และยุคทองของภาพยนตร์ไทยช่วงปี พ.ศ. 2500-2520 ถือเป็นยุคทองของภาพยนตร์ไทย มีภาพยนตร์ไทยหลายเรื่องที่ประสบความสำเร็จทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น "แผลเก่า" และ "ข้างหลังภาพ" การพัฒนายุคใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยได้พัฒนาอย่างรวดเร็ว มีภาพยนตร์หลายเรื่องที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล เช่น "ซัดเตอร์ กตติวิญญาน" และ "องค์บาก"

การผลิตภาพยนตร์ มีผู้ผลิตหลัก คือ บริษัทผู้ผลิตภาพยนตร์หลักในประเทศไทยได้แก่ GDH 559, Sahamongkol Film International, Five Star Production และ M Pictures เป็นต้น โดยมีแนวโน้มการผลิตภาพยนตร์ไทยหลากหลายประเภท เช่น ดราม่า ตลก สยองขวัญ และแอ็คชั่น แนวโน้มในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาคือ การเน้นเรื่องราวที่สะท้อนประเด็นทางสังคม เช่น ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความขัดแย้งทางการเมือง และสิทธิมนุษยชน การจัดจำหน่ายและการรับชม ใช้ช่องทางการจัดจำหน่าย นอกจากการฉายในโรงภาพยนตร์แล้ว ภาพยนตร์ไทยยังมีการจัดจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มสตรีมมิงออนไลน์ เช่น Netflix, Disney+ Hotstar, และ Viu (The Nation, 2021) ซึ่งได้รับความนิยมมากขึ้นในช่วงการระบาดของโควิด-19 อันเป็นจุดเริ่มต้นของการเติบโตของแพลตฟอร์มสตรีมมิง ซึ่งช่วยให้ภาพยนตร์ไทยสามารถเข้าถึงผู้ชมในต่างประเทศได้มากขึ้น และเป็นช่องทางสำคัญในการรับชมภาพยนตร์ในยุคปัจจุบัน จากผลกระทบจากการระบาดของโควิด-19 ส่งผลต่อการผลิตและการฉายภาพยนตร์ หลายเรื่องต้องหยุดชะงัก และการจัดฉายในโรงภาพยนตร์ถูกจำกัด รายได้จากบ็อกซ์ออฟฟิศลดลงอย่างมาก นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้ชม ให้เริ่มหันมาชมภาพยนตร์ผ่านแพลตฟอร์มสตรีมมิงมากขึ้น เนื่องจากข้อจำกัดในการเดินทางและการปิดโรงภาพยนตร์ (The Bangkok Post, 2021)

ความสำเร็จและการยอมรับในระดับสากล มีภาพยนตร์ที่ได้รับรางวัล และได้รับการยอมรับและได้รับรางวัลในเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติ เช่น "ฉลาดเกมส์โกง" (Bad Genius) และ "มะลิลา" (Malila: The Farewell Flower) ได้การยอมรับจากต่างประเทศ ถูกซื้อลิขสิทธิ์และนำไปฉายในต่างประเทศ ซึ่งช่วยเพิ่มความน่าสนใจและการรับรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยในระดับสากล รวมทั้งการสะท้อนประเด็นทางสังคม ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาภาพยนตร์ไทยมีการนำเสนอเรื่องราวที่สะท้อนประเด็นทางสังคมที่มีความสำคัญ เช่น ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความขัดแย้งทางการเมือง และสิทธิมนุษยชน มีพัฒนาการด้านการถ่ายทำ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้เทคนิค CGI ในการสร้างภาพยนตร์ ทำให้ผู้สร้างสามารถสร้างผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นในระยะเวลาที่สั้นลง (DEPA, 2021)

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้ชมในปัจจุบัน ที่หันมาชมภาพยนตร์ผ่านแพลตฟอร์มสตรีมมิงมากขึ้น ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภคที่สำคัญ อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยยังคงมีศักยภาพในการเติบโตและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การวิจัยและการวิเคราะห์แนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงในอุตสาหกรรมนี้จะช่วยให้เราเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จและความท้าทายที่ผู้สร้างภาพยนตร์ต้องเผชิญ

ผลกระทบจากโควิด 19 ต่อภาพยนตร์ไทย

การระบาดของโควิด-19 ในช่วงปี 2020-2021 ได้ส่งผลกระทบอย่างมากต่ออุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ในหลายด้าน ตั้งแต่การผลิต การจัดจำหน่าย ไปจนถึงพฤติกรรมผู้บริโภค และผลกระทบต่อการผลิตภาพยนตร์ ทำให้เกิดผลกระทบต่อการถ่ายทำ การระบาดของโควิด-19 ทำให้การถ่ายทำภาพยนตร์หลายเรื่องต้องหยุดชะงักหรือเลื่อนออกไป เนื่องจากมาตรการควบคุมการแพร่ระบาด เช่น การล็อกดาวน์ การจำกัดการเดินทาง และการเว้นระยะห่างทางสังคม ทำให้ไม่สามารถถ่ายทำในสถานที่ต่างๆ ได้อย่างปกติ เกิดข้อจำกัดในการทำงานของทีมงาน ต้องเผชิญกับข้อจำกัดต่างๆ เช่น การลดจำนวนคนในทีม การตรวจคัดกรอง

สุขภาพก่อนเข้าทำงาน และการใช้มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดอย่างเข้มงวด สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้กระบวนการผลิตช้าลงและมีต้นทุนเพิ่มขึ้น ผลกระทบต่อการจัดจำหน่ายภาพยนตร์ ส่งผลต่อการปิดโรงภาพยนตร์ ในช่วงที่มีการระบาดหนัก โรงภาพยนตร์หลายแห่งต้องปิดให้บริการตามคำสั่งของรัฐบาล หรือเปิดให้บริการด้วยความจุที่ลดลงอย่างมาก ส่งผลให้รายได้จากการจำหน่ายบัตรเข้าชมลดลงอย่างมาก ทั้งยังมีการเลื่อนฉาย ภาพยนตร์หลายเรื่องที่มีกำหนดฉายในปี 2020-2021 ต้องเลื่อนฉายหรือยกเลิกการฉายเนื่องจากสถานการณ์การระบาด ทำให้รายได้ที่คาดว่าจะได้รับจากการฉายในโรงภาพยนตร์หายไป (The Bangkok Post, 2021)

ภาพที่ 3 การล็อกดาวน์จากการระบาดของโควิด-19 ในช่วงปี 2020-2021

แหล่งที่มา : www.mpgroup.co.th

เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการรับชม การเติบโตของแพลตฟอร์มสตรีมมิ่ง การระบาดของโควิด-19 ทำให้ผู้บริโภคหันมาใช้บริการแพลตฟอร์มสตรีมมิ่งออนไลน์มากขึ้น เนื่องจากไม่สามารถไปชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์ได้ตามปกติ แพลตฟอร์มอย่าง Netflix, Disney+ Hotstar, และ Viu ได้รับความนิยมมากขึ้นในช่วงนี้ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดจำหน่าย ผู้สร้างภาพยนตร์และผู้จัดจำหน่ายต้องปรับตัวโดยการนำภาพยนตร์ไปเผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มสตรีมมิ่งออนไลน์ ทำให้มีช่องทางการเข้าถึงผู้ชมที่หลากหลายและเข้าถึงผู้ชมในต่างประเทศได้มากขึ้น (DEPA, 2021)

ภาพยนตร์ไทยที่สะท้อนปัญหาสังคม

การนำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสังคมในปัจจุบันผ่านภาพยนตร์ไทยเป็นแนวทางหนึ่งที่ผู้สร้างภาพยนตร์ใช้เพื่อสะท้อนปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ภาพยนตร์เหล่านี้มักเน้นไปที่การตั้งคำถามและกระตุ้นให้ผู้ชมตระหนักถึงปัญหา รวมถึงเสนอแนะหรือเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายในประเด็นนั้นๆ นี่คือนิยามของภาพยนตร์ไทยที่นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับปัญหาสังคมในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ดังตัวอย่างภาพยนตร์ไทยที่สะท้อนปัญหาสังคมต่อไปนี้

ฉลาดเกมส์โกง (Bad Genius, 2017) ภาพยนตร์เล่าเรื่องราวของกลุ่มนักเรียนที่ใช้ทักษะและความฉลาดในการโกงการสอบระดับนานาชาติ เพื่อหาเงินและสร้างอนาคตที่ดีกว่า โดยปัญหาสังคมที่สะท้อน ได้แก่ การแข่งขันทางการศึกษา การทุจริตในระบบการศึกษา และความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่ทำให้คนบางกลุ่มมีโอกาสในการศึกษาน้อยกว่า ผลกระทบต่อสังคมที่เกิดจากภาพยนตร์เรื่องนี้ เนื่องจากได้รับความนิยมทั้งในและนอกประเทศ ได้รับการเสนอชื่อเข้าชิงและได้รับรางวัลหลายรางวัล รวมถึงทำให้ผู้ชมตระหนักถึงปัญหาทุจริตในระบบการศึกษา (ไทยรัฐ, 2017)

ภาพที่ 4 ภาพยนตร์ฉลาดเกมส์โกง (Bad Genius, 2017)

แหล่งที่มา : www.lcdtvthailand.com

ไม่มีสมุยสำหรับเธอ (Samui Song, 2017) เล่าเรื่องราวของหญิงสาวที่ต้องเผชิญกับปัญหาการถูกกดขี่จากสามีและสังคมที่เธออาศัยอยู่ สะท้อนปัญหาสังคม เกี่ยวกับการกดขี่ทางเพศ ความรุนแรงในครอบครัว และการกดขี่ทางสังคมที่ผู้หญิงต้องเผชิญในสังคมไทย ส่งผลกระทบโดยการเปิดประเด็นและกระตุ้นให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาการกดขี่ทางเพศและความรุนแรงในครอบครัว

เพื่อน..ที่ระลึก (The Promise, 2017) เรื่องราวของสองเพื่อนสนิทที่สัญญาว่าจะอยู่เคียงข้างกันเสมอ แต่เมื่อคนหนึ่งต้องเผชิญกับปัญหาชีวิต เรื่องราวก็พัฒนามาเป็นเรื่องของการล้างแค้นและการให้อภัย สะท้อนปัญหาสังคมเกี่ยวกับการเสียสละ ความจงรักภักดี และผลกระทบจากการตัดสินใจที่ผิดพลาด ทำให้ผู้ชมตระหนักถึงความสำคัญของการตัดสินใจในชีวิตและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

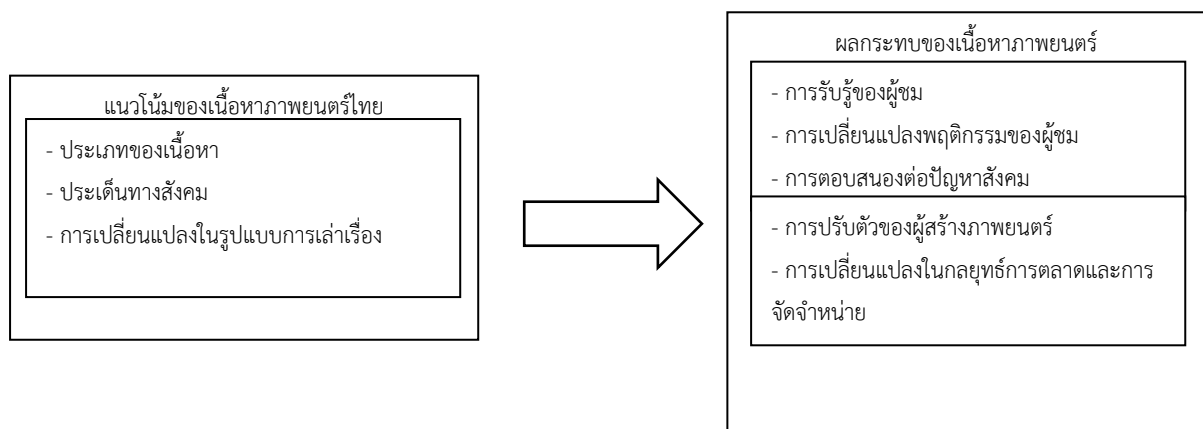
ฮาวทูทิง..ทิงอย่างไรไม่ให้เหลือเธอ (Happy Old Year, 2019) เรื่องราวของหญิงสาวที่ต้องการเคลียร์บ้านเก่าและของเก่าของครอบครัว แต่ต้องเผชิญกับความทรงจำและความสัมพันธ์ที่ไม่สามารถทิ้งไปได้ง่ายๆ สะท้อนปัญหาสังคมในเรื่องของการจัดการกับความทรงจำ ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว และการเผชิญหน้ากับอดีต เปิดประเด็นให้ผู้ชมได้คิดถึงวิธีการจัดการกับความทรงจำและความสัมพันธ์ในชีวิต

ตัวอย่างภาพยนตร์ทั้งหมด เป็นการสะท้อนปัญหาสังคมผ่านศิลปะ (Social Realism in Art) อันเป็นแนวคิดที่เน้นการใช้ศิลปะเพื่อสะท้อนปัญหาสังคมและวิถีชีวิตของคนทั่วไป โดยศิลปะจะทำหน้าที่เป็นกระจกที่สะท้อนความจริงของสังคมและกระตุ้นให้ผู้ชมตระหนักถึงปัญหานั้นๆ การนำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสังคมในภาพยนตร์ไทยเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการกระตุ้นให้ผู้ชมตระหนักถึงปัญหาต่างๆ และเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายในประเด็นเหล่านั้น ภาพยนตร์ไทยหลายเรื่องได้สะท้อนปัญหาทางสังคมที่สำคัญ เช่น การทุจริตทางการศึกษา การกดขี่ทางเพศ และความรุนแรงในครอบครัว ผ่านการเล่าเรื่องที่น่าสนใจและเข้าถึงผู้ชม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการตระหนักรู้ในสังคม (การศึกษาภาพยนตร์ไทยที่สะท้อนปัญหาสังคม: กรณีศึกษาเรื่อง Bad Genius, 2019)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 5 กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวโน้มและผลกระทบของเนื้อหาภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงของเนื้อหาและสไตล์การนำเสนอในภาพยนตร์ไทยที่ออกฉายในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา
2. เพื่อสำรวจและเปรียบเทียบความนิยมและการตอบรับของผู้ชมต่อภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา
3. เพื่อประเมินผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดจากการนำเสนอเนื้อหาในภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษานี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งประกอบไปด้วยเครื่องมือ 2 ชนิด

1) แบบลงรหัส (Coding Sheet) ที่สร้างจากแนวคิดและหลักการพื้นฐานของการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยอ้างอิงแนวทางจาก Mayring ซึ่งเน้นการออกแบบเครื่องมือที่มีความยืดหยุ่นเพียงพอที่จะรองรับการปรับปรุงตามข้อมูลที่พบระหว่างการวิจัย (P. Mayring, 2000) ในลักษณะของตารางเก็บข้อมูลในหมวดประเภทของภาพยนตร์ (ดราม่า, ตลก, สยองขวัญ), ประเด็นทางสังคม (ความยากจน, การศึกษา, สิทธิมนุษยชน), รูปแบบการเล่าเรื่อง (Narrative Style), และผลกระทบต่อผู้ชม (Audience Impact)

หมายเลข ภาพยนตร์	ชื่อ ภาพยนตร์	ปีที่ออก ฉาย	ประเภท ภาพยนตร์	ประเด็น ทางสังคม	รูปแบบการ เล่าเรื่อง	ผลกระทบต่อ ผู้ชม
1	A	2018	1	2	A	3
2	B	2019	2	1	B	2
...	...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...	...

ตารางที่ 1 ตัวอย่างแบบลงรหัส (Coding Sheet)

2) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-dept Interview) เพื่อสำรวจและเปรียบเทียบความนิยมและการตอบรับของผู้ชม และประเมินผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกิดจากการนำเสนอเนื้อหาในภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา โดยออกแบบข้อคำถามโดยครอบคลุมหัวข้อแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ความนิยมและการตอบรับของผู้ชม

ประสบการณ์การชมภาพยนตร์	1. คุณชมภาพยนตร์ไทยบ่อยแค่ไหนในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ?
การตอบรับต่อภาพยนตร์	2. ภาพยนตร์ไทยประเภทไหนที่คุณชอบและทำไม ?
ความเปลี่ยนแปลงในทัศนคติ	1. ภาพยนตร์ไทยเรื่องไหนที่คุณคิดว่าได้รับความนิยมมากที่สุดในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ? เพราะเหตุใด ?
	2. คุณมีความรู้สึกอย่างไรต่อภาพยนตร์ไทยที่นำเสนอปัญหาสังคมหรือวัฒนธรรม ?
	1. การชมภาพยนตร์ไทยมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือพฤติกรรมของคุณหรือไม่ ? สามารถยกตัวอย่างได้หรือไม่ ?

ส่วนที่ 2 ผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรม

การสะท้อนปัญหาสังคม	1. คุณคิดว่าภาพยนตร์ไทยได้สะท้อนปัญหาสังคมหรือวัฒนธรรมในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาอย่างไร ?
ผลกระทบต่อวัฒนธรรม	2. คุณรู้สึกว่าการชมภาพยนตร์ไทยช่วยเพิ่มการตระหนักรู้หรือความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาสังคมหรือไม่ ?
	1. ภาพยนตร์ไทยมีผลกระทบต่อวัฒนธรรมไทยหรือไม่ ? โดยเฉพาะในด้านการรักษาหรือการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมดั้งเดิม ?

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. การทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบลงรหัส (Coding Sheet)

Inter-coder Reliability: ให้ผู้ลงรหัสหลายคนลงรหัสข้อมูลเดียวกันและเปรียบเทียบผลลัพธ์เพื่อดูความสม่ำเสมอ โดยใช้ค่าสถิติ เช่น ค่าสัมประสิทธิ์ Kappa หรือ ICC

Intra-coder Reliability: ให้ผู้ลงรหัสคนเดียวกันลงรหัสข้อมูลเดียวกันในเวลาต่างกันและเปรียบเทียบผลลัพธ์เพื่อดูความสม่ำเสมอ

2. การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบลงรหัส (Coding Sheet)

Content Validity: ตรวจสอบว่าหมวดหมู่และรหัสครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน

Face Validity: ตรวจสอบว่าเครื่องมือดูเหมือนจะวัดสิ่งที่ต้องการวัด โดยให้กลุ่มเป้าหมายหรือผู้เชี่ยวชาญประเมิน

Criterion Validity: เปรียบเทียบผลการวิเคราะห์จากเครื่องมือกับผลจากวิธีการอื่นที่น่าเชื่อถือ

3. การทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

Test-Retest Reliability: ใช้กลุ่มตัวอย่างเดียวกันตอบแบบสัมภาษณ์ในเวลาต่างกันแล้วเปรียบเทียบผล

Intra-coder Reliability: ให้ผู้รหัสคนเดียวกันลงรหัสข้อมูลเดียวกันในเวลาต่างกันแล้วเปรียบเทียบผล

4. การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

Content Validity: ตรวจสอบว่าคำถามครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน

Face Validity: ตรวจสอบว่าคำถามดูเหมือนจะวัดสิ่งที่ต้องการวัด โดยให้กลุ่มเป้าหมายหรือผู้เชี่ยวชาญประเมิน

Criterion Validity: เปรียบเทียบผลการตอบจากแบบสัมภาษณ์กับผลจากวิธีการอื่นที่น่าเชื่อถือ

Construct Validity: ตรวจสอบว่าคำถามวัดโครงสร้างทฤษฎีที่ต้องการวัดจริง โดยใช้การวิเคราะห์ปัจจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ส่วน ได้แก่ ภาพยนตร์ไทยที่ออกฉายในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา โดยคำนึงถึงความหลากหลายของประเภทและประเด็นทางสังคม ในช่วงเวลา 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ.2561 - พ.ศ.2566 เพื่อให้ครอบคลุมทุกแนวทาง ตั้งแต่หนังดราม่า, คอมเมดี้, แฟนตาซี, สยองขวัญ, โรแมนติก, ไปจนถึงสารคดีและหนังอิสระ เช่น "แมนสรวง" (2023) หนังดราม่าและประวัติศาสตร์ "4 Kings" (2021) หนังดราม่าวัยรุ่นเกี่ยวกับแก่นักเรียนอาชีวะ "AI Love You" (2022) หนังโรแมนติกแฟนตาซี

ภาพยนตร์ที่นำเสนอปัญหาสังคมในปัจจุบัน เช่น การเมือง, ความเหลื่อมล้ำทางสังคม, ปัญหาวัยรุ่น, และสิทธิมนุษยชน "Where We Belong" (2019) เกี่ยวกับปัญหาชีวิตและอนาคตของวัยรุ่น "BNK48: Girls Don't Cry" (2018) สารคดีเกี่ยวกับชีวิตของสมาชิกวงไอดอล BNK48 ที่สะท้อนความฝันและความยากลำบาก

ภาพยนตร์ที่ได้รับความนิยมและการตอบรับที่ดีจากผู้ชมและนักวิจารณ์ "Love Destiny the Movie" (2022) ภาพยนตร์ที่ได้รับความนิยมอย่างสูงจากการดัดแปลงจากละครทีวีชื่อดัง "Fast & Feel Love" (2022) ผลงานของผู้กำกับที่มีชื่อเสียงได้รับการตอบรับที่ดีจากผู้ชม

ภาพยนตร์ที่มีรายได้สูงและได้รับรางวัลในสาขาต่างๆ "Bad Genius" (2017) แม้ว่าจะก่อนปีที่กำหนด แต่เป็นตัวอย่างที่ดีของภาพยนตร์ที่ประสบความสำเร็จทั้งในประเทศและต่างประเทศ "The Medium" (2021) หนังสยองขวัญที่ได้รับการตอบรับที่ดีและสร้างรายได้สูง การศึกษาวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างภาพยนตร์เหล่านี้จะช่วยให้สามารถวิเคราะห์และเปรียบเทียบแนวโน้มและผลกระทบของเนื้อหาภาพยนตร์ไทยในช่วงเวลาที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอิงจากความหลากหลายของประเภทและประเด็นทางสังคม ตลอดจนความนิยมและการตอบรับของผู้ชม

และตัวแทนของผู้ชมภาพยนตร์ ที่มีความสนใจและติดตามภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา โดยแบ่งตามอายุ เพศ และอาชีพ เพื่อให้ได้มุมมองที่หลากหลาย จำนวน 15 คน สำหรับการเก็บข้อมูลเชิงลึกที่หลากหลายและครบถ้วน ตามหลักการข้อมูลเพียงพอ Data Saturation (Guest, G., Bunce, A., & Johnson, L., 2006) โดยใช้หลักการในการคัดเลือกทั้งหมด 3 แบบดังนี้

1) การสุ่มแบบชั้นตอน (Stratified Sampling) เป็นวิธีการคัดเลือกที่แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นชั้นๆ ตามลักษณะของผู้ถูกสัมภาษณ์ เช่น แบ่งตามอายุ เพศ และอาชีพ จากนั้นสุ่มเลือกผู้ถูกสัมภาษณ์ในแต่ละกลุ่ม

2) การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เลือกผู้ถูกสัมภาษณ์ที่ตรงตามเกณฑ์เฉพาะเจาะจง เช่น ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในวงการภาพยนตร์ไทย หรือผู้ที่มีความสนใจและติดตามภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

3) การเลือกแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) เริ่มต้นจากการเลือกผู้ถูกสัมภาษณ์ที่ตรงตามเกณฑ์ จากนั้นให้ผู้ถูกสัมภาษณ์แนะนำผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบลงรหัส (Coding Sheet) โดยจัดระเบียบและแบ่งหมวดข้อมูลตามวัตถุประสงค์ พร้อมสรุปผลโดยอ้างอิงกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องผ่านซอฟต์แวร์วิเคราะห์เชิงคุณภาพ เช่น NVivo, ATLAS.ti, MAXQDA แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน

- 1) เตรียมข้อมูล รวบรวมและจัดเตรียมข้อมูลจากการวิเคราะห์เนื้อหาและสัมภาษณ์
- 2) การลงรหัส (Coding) ใช้ Coding Sheet ในการวิเคราะห์และลงรหัสข้อมูลสัมภาษณ์
- 3) การจัดกลุ่มและวิเคราะห์ธีม รวบรวมรหัสที่เกี่ยวข้องกันเพื่อสร้างธีมและวิเคราะห์ธีมเหล่านี้
- 4) การสรุปและนำเสนอผลการวิเคราะห์ สรุปผลการวิเคราะห์โดยใช้ตัวอย่างข้อมูลเพื่อสนับสนุนข้อสรุป และเขียนรายงานผลการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ (Interview Data) ด้วยการจัดกลุ่มและวิเคราะห์ธีม (Thematic Analysis) รวบรวมรหัสที่เกี่ยวข้องกันเพื่อสร้างธีม จากนั้นวิเคราะห์ธีมเหล่านี้เพื่อเข้าใจแนวโน้มและรูปแบบที่พบในการสัมภาษณ์

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “แนวโน้มและผลกระทบของเนื้อหาภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา” พบว่า ภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาได้มีการนำเสนอเนื้อหาที่หลากหลายและสะท้อนปัญหาสังคมในปัจจุบันอย่างมีนัยสำคัญ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการนำเสนอเนื้อหาเหล่านี้มีทั้งการสร้างความตระหนักรู้ในประเด็นทางสังคม และการสร้างความเชื่อมโยงกับผู้ชม ทำให้เห็นได้ว่าภาพยนตร์ไทยมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้าใจและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ภาพรวมของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2561-2566) อุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยได้เห็นการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างมาก ภาพยนตร์ไทยมีการนำเสนอเนื้อหาที่หลากหลายและสะท้อนถึงปัญหาสังคมที่เป็นปัจจุบันมากขึ้น รวมถึงการใช้เทคนิคการผลิตที่ทันสมัยเพื่อดึงดูดผู้ชมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งให้เห็นถึงแนวโน้มของเนื้อหาภาพยนตร์ไทยที่เน้นการสะท้อนปัญหาสังคมและวัฒนธรรม เช่น ปัญหาวัยรุ่น การเมือง ความเหลื่อมล้ำทางสังคม และสิทธิมนุษยชน ภาพยนตร์อย่าง "4 Kings" ซึ่งเล่าถึงปัญหาวัยรุ่นและแก๊งอาชีวะ ได้รับความสนใจจากผู้ชมเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นเรื่องที่

เกี่ยวข้องกับประสบการณ์จริงของคนในสังคม "BNK48: Girls Don't Cry" ซึ่งเป็นภาพยนตร์สารคดีที่เล่าถึงความฝันและความยากลำบากของสมาชิกวงไอดอล BNK48 ภาพยนตร์นี้ไม่เพียงแต่ให้ความบันเทิง แต่ยังสร้างแรงบันดาลใจและทำให้ผู้ชมเข้าใจถึงความพยายามและความทุ่มเทของศิลปิน

การนำเสนอประเด็นทางสังคมในภาพยนตร์ไทยมีผลกระทบต่อสังคม ภาพยนตร์ได้ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการสื่อสารปัญหาและประเด็นที่สำคัญไปยังผู้ชม การที่ภาพยนตร์สามารถนำเสนอปัญหาทางสังคมได้อย่างตรงไปตรงมา ทำให้ผู้ชมมีความตระหนักรู้และเข้าใจในปัญหาเหล่านั้นมากขึ้น อาทิ ภาพยนตร์ "The Medium" ที่นำเสนอเรื่องราวของความเชื่อและพิธีกรรมพื้นบ้าน ภาพยนตร์นี้ไม่เพียงแต่สร้างความบันเทิง แต่ยังทำให้ผู้ชมมีความเข้าใจในวัฒนธรรมและความเชื่อของคนในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทยมากขึ้น ดังที่ทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Communication for Social Change Theory) ที่อธิบายว่า ภาพยนตร์เป็นสื่อกลางในการสร้างความตระหนักรู้และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Servaes, J., 1999)

ตารางที่ 2 แสดงแนวโน้มและผลกระทบของเนื้อหาภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

ประเภทภาพยนตร์	กลุ่มตัวอย่างภาพยนตร์	ประเด็นทางสังคมที่นำเสนอ	ผลกระทบต่อผู้ชม
ดราม่า	"4 Kings"	ปัญหาวัยรุ่น, แก๊งอาชีวะ	สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาวัยรุ่น
สารคดี	"BNK48: Girls Don't Cry"	ความฝันและความยากลำบาก	สร้างแรงบันดาลใจและความเข้าใจในชีวิตของสมาชิกวงไอดอล
โรแมนติกแฟนตาซี	"AI Love You"	ความสัมพันธ์ในยุคดิจิทัล	ทำให้ผู้ชมคิดถึงความสัมพันธ์ในยุคเทคโนโลยี
คอมเมดี้	"Friend Zone"	มิตรภาพและความรัก	สร้างความสนุกสนานและความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนและคนรัก
สยองขวัญ	"The Medium"	ความเชื่อและพิธีกรรมพื้นบ้าน	สร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมและความเชื่อพื้นบ้าน

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง พบว่าผู้ชมมีความพึงพอใจกับเนื้อหาภาพยนตร์ไทยที่มีการนำเสนอปัญหาสังคมและวัฒนธรรมอย่างตรงไปตรงมา ความจริงจังและความสร้างสรรค์ในการเล่าเรื่องทำให้ผู้ชมรู้สึกเชื่อมโยงกับเนื้อหาและตัวละครในภาพยนตร์ แสดงให้เห็นว่าภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาได้รับความนิยมอย่างมาก ภาพยนตร์หลายเรื่องสามารถดึงดูดผู้ชมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ความหลากหลายของเนื้อหาและการใช้เทคนิคการผลิตที่ทันสมัยเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ภาพยนตร์ไทยได้รับการตอบรับที่ดี กลุ่มตัวอย่างมีความรู้สึกที่ผู้สร้างภาพยนตร์แสดงให้เห็นถึงประเด็นสำคัญที่มีการนำเสนอในภาพยนตร์ไทย ตัวอย่างเช่น ธีมของความฝันและความยากลำบากใน "BNK48: Girls Don't Cry" สร้างความเข้าใจและแรงบันดาลใจให้กับผู้ชม

ธัมมของความสัมพันธ์ในยุคดิจิทัลใน "AI Love You" ทำให้ผู้ชมคิดถึงความสัมพันธ์ของตนเองในยุคเทคโนโลยี สอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีการรับรู้และการยอมรับ (Theory of Perceived Value and Acceptance) ที่อธิบายถึงวิธีที่ผู้ชมประเมินคุณค่าและยอมรับเนื้อหาที่น่าสนใจ โดยพบว่าภาพยนตร์ไทยที่น่าสนใจประเด็นทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น "The Medium" และ "AI Love You" ได้รับการยอมรับและความนิยมจากผู้ชม เนื่องจากสามารถสร้างความเชื่อมโยงกับประสบการณ์และค่านิยมของผู้ชมได้ (Dodds W.B et al, 1991)

ข้อมูลข้างต้นชี้ให้เห็นว่าภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาไม่เพียงแต่มีบทบาทในการบันเทิง แต่ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความตระหนักรู้และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ภาพยนตร์สามารถทำให้ผู้ชมมีความเข้าใจในประเด็นทางสังคมและวัฒนธรรมที่ซับซ้อน และสามารถกระตุ้นให้เกิดการพูดคุยและการสนทนาเกี่ยวกับปัญหาเหล่านั้น ทั้งยังมีแนวโน้มที่จะพัฒนาต่อไปในทิศทางที่เน้นการสะท้อนปัญหาสังคมและวัฒนธรรมมากขึ้น ผู้สร้างภาพยนตร์ไทยมีแนวโน้มที่จะนำเสนอเรื่องราวที่มีความหลากหลายและสร้างสรรค์มากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ชมที่มีความสนใจในประเด็นทางสังคมและวัฒนธรรม ดังที่กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าการใช้เทคโนโลยีในการผลิตภาพยนตร์จะเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มคุณภาพและความน่าสนใจของภาพยนตร์ไทย นอกจากนี้ การส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชนจะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยให้เติบโตและแข่งขันในระดับสากล

จากการวิจัยเรื่อง “แนวโน้มและผลกระทบของเนื้อหาภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา” แสดงให้เห็นว่าภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่เน้นการสะท้อนปัญหาสังคมและวัฒนธรรมมากขึ้น ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการนำเสนอเนื้อหาเหล่านี้มีทั้งการสร้างความรู้ในประเด็นทางสังคมและการสร้างความเชื่อมโยงกับผู้ชม ภาพยนตร์ไทยไม่เพียงแต่เป็นสื่อบันเทิง แต่ยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความเข้าใจและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม การพัฒนาและการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชนจะเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยในอนาคต

การอภิปรายผล

จากมุมมองของแนวคิดทฤษฎีการรับรู้และการยอมรับ (Theory of Perceived Value and Acceptance) และทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Communication for Social Change Theory) ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวโน้มและผลกระทบของเนื้อหาภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา” พบว่าภาพยนตร์ไทยมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเนื้อหาและการรับรู้ของผู้ชมที่สามารถสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้อย่างชัดเจน ผลการวิจัยพบว่าผู้ชมมีการรับรู้คุณค่าและยอมรับภาพยนตร์ไทยมากขึ้นในด้านต่างๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ การนำเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจ และการสะท้อนปัญหาสังคม ตัวอย่างเช่น ภาพยนตร์เรื่อง "ฉลาดเกมส์โกง" (Bad Genius) ได้รับการยอมรับในระดับสากล เนื่องจากการนำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการทุจริตในระบบการศึกษา ซึ่งเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ อธิบายได้ว่าแนวภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา เกิดการสร้างความคิดหลากหลายในเนื้อหา ซึ่งช่วยให้ผู้ชมมีทางเลือกมากขึ้นในการเลือกชมภาพยนตร์ที่ตรงกับความสนใจของตนเอง (Zeithaml, 1988; Venkatesh et al., 2003)

ทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมชี้ให้เห็นว่าภาพยนตร์ไทยสามารถเป็นเครื่องมือสำคัญในการกระตุ้นและสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเท่าเทียมทางเพศ การยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการต่อสู้กับการคอร์รัปชัน (Gumucio-Dagron & Tufte, 2006; Figueroa et al., 2002) ตัวอย่างเช่น ภาพยนตร์เรื่อง "ห้องหุ่น" (Doll Room) ได้นำเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ซึ่งเป็นปัญหาที่พบในสังคมไทย ภาพยนตร์นี้ไม่เพียงแต่สะท้อนถึงปัญหาดังกล่าว แต่ยังสามารถกระตุ้นให้ผู้ชมตระหนักถึงปัญหาและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาได้ สอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีการรับรู้และการยอมรับ และทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมซึ่งแนวคิดนี้สามารถนำมาวิเคราะห์และทำความเข้าใจถึงความนิยมและการตอบรับของผู้ชมต่อภาพยนตร์ไทย รวมถึงผลกระทบทางสังคมที่อาจเกิดจากการนำเสนอเนื้อหาภาพยนตร์ไทยได้อย่างชัดเจน ทฤษฎีทั้งสองนี้จึงทำให้กรอบการวิเคราะห์ที่ครอบคลุมและชัดเจนในการสำรวจและอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในวงการภาพยนตร์ไทย และสะท้อนให้เห็นว่าภาพยนตร์ไทยเริ่มมีการนำเสนอประเด็นทางสังคมที่มีความสำคัญ เช่น ความยุติธรรมทางสังคม, ความเท่าเทียมทางเพศ, การทุจริต, การค้ามนุษย์ และการเสริมสร้างความเข้าใจในประเด็นทางวัฒนธรรมและศาสนาเสริมสร้างความตระหนักรู้ และเข้าใจในประเด็นต่างๆ ให้กับผู้ชมมากยิ่งขึ้น (Servaes, 1999)

ผลจากการสัมภาษณ์พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อว่าการนำเสนอเนื้อหาที่มีความหลากหลายและครอบคลุมประเด็นทางสังคมที่สำคัญ ทำให้ภาพยนตร์ไทยมีบทบาทสำคัญในการสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างชัดเจน อาทิ การเสริมสร้างความเข้าใจและการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ภาพยนตร์ไทยที่มีการนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่หลากหลายนั้น จะช่วยสร้างความเข้าใจและการยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมในสังคม ตัวอย่างเช่น "พี่ชาย My Hero" ที่นำเสนอเรื่องราวของคนรักเพศเดียวกัน และได้รับการยอมรับจากผู้ชมในวงกว้าง เป็นตัวอย่างที่ดีในการสร้างการยอมรับและความเข้าใจในความหลากหลายทางเพศ (Gumucio-Dagron & Tufte, 2006)

)การกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายและการมีส่วนร่วมทางสังคม ภาพยนตร์ไทยที่นำเสนอประเด็นทางสังคมที่สำคัญมักจะกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดการอภิปรายและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาทางสังคม ตัวอย่างเช่น "ฉลาดเกมส์โกง" ที่ทำให้ผู้ชมหลายคนตระหนักถึงปัญหาการทุจริตในระบบการศึกษา และกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายในเรื่องนี้ในสังคม (Servaes, 1999) การสร้างความตระหนักรู้และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ภาพยนตร์ที่นำเสนอประเด็นทางสังคมที่สำคัญสามารถสร้างความตระหนักรู้และกระตุ้นให้ผู้ชมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ตัวอย่างเช่น "รักแห่งสยาม" ที่นำเสนอเรื่องราวของความรักและการต่อสู้เพื่อความยุติธรรมทางสังคม ทำให้ผู้ชมหลายคนเกิดความตระหนักรู้ในประเด็นนี้และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาทางสังคม (Figueroa et al., 2002) การสะท้อนและวิพากษ์วิจารณ์สังคม ภาพยนตร์ไทยหลายเรื่องทำหน้าที่สะท้อนและวิพากษ์วิจารณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม เช่น ความยุติธรรมทางสังคม การทุจริต และความไม่เท่าเทียมทางเพศ ตัวอย่างเช่น "พี่มาก...พระโขนง" ที่วิพากษ์วิจารณ์ประเด็นทางสังคมผ่านการเล่าเรื่องราวในแนวสยองขวัญและตลกขบขัน ทำให้ผู้ชมเกิดการสะท้อนและวิพากษ์วิจารณ์สังคมในปัจจุบัน (Zeithaml, 1988)

นอกจากนั้นแล้วกลุ่มตัวอย่างในฐานะของผู้ชม มีการรับรู้และยอมรับภาพยนตร์ไทยในด้านของคุณภาพ และเนื้อหาที่สร้างสรรค์มากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องราวที่สะท้อนปัญหาสังคม โดยมองว่าภาพยนตร์ไทยสามารถเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยการนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเท่าเทียมและการต่อสู้กับปัญหาสังคม (Servaes, J., 1999) และมีความรู้สึกที่ดีจากการที่ผู้สร้างภาพยนตร์ไทยได้เริ่มใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการผลิตภาพยนตร์ เช่น การใช้ CGI (Computer-Generated Imagery) และการถ่ายทำในระบบ 4K ที่ทำให้ภาพยนตร์มีคุณภาพสูงขึ้น ตัวอย่างเช่น "Homestay" ที่ใช้เทคโนโลยี CGI ในการสร้างฉากและเอฟเฟกต์พิเศษ ซึ่งทำให้ภาพยนตร์ดูน่าสนใจและมีความสมจริงมากขึ้น (Gumucio-Dagron & Tufte, 2006) และกลุ่มตัวอย่างยังเชื่อว่าแนวทางในการสร้างภาพยนตร์ไทยที่หยิบยกปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมมาสะท้อนผ่านภาพยนตร์ และเทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัย ส่งผลให้ภาพยนตร์ไทยหลายเรื่องได้รับการยอมรับในระดับสากล โดยมีการนำเสนอในเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติและได้รับรางวัลต่างๆ ซึ่งช่วยสร้างชื่อเสียงและความเชื่อถือให้กับวงการภาพยนตร์ไทย ตัวอย่างเช่น "กระเบนราหู" (Manta Ray) ที่ได้รับรางวัลในเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติเวนิส ถือเป็นความสำเร็จที่ช่วยสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพของภาพยนตร์ไทย (Figuerola et al., 2002)

สรุป

การศึกษาวิจัยนี้ได้สรุปว่า ภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2561-2566) ได้แสดงถึงการพัฒนา และการเปลี่ยนแปลงในด้านเนื้อหาและการรับรู้ของผู้ชมที่สามารถสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้อย่างชัดเจน โดยภาพยนตร์ไทยไม่ได้มีบทบาทเพียงแค่การสร้างความบันเทิง แต่ยังเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสารและสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาได้มีการขยายตัวในหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์แนวตลก ดราม่า ระทึกขวัญ สยองขวัญ และประวัติศาสตร์ ตัวอย่างเช่น "ฉลาดเกมส์โกง" ที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการสร้างสรรค์และการนำเสนอเนื้อหาที่มีคุณภาพสูง โดยเริ่มใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการผลิตภาพยนตร์ เช่น การใช้ CGI และการถ่ายทำในระบบ 4K ที่ทำให้ภาพยนตร์มีคุณภาพสูงขึ้น ทำให้ภาพยนตร์ดูน่าสนใจและมีความสมจริงมากขึ้น จนได้รับการยอมรับในระดับสากล สร้างชื่อเสียงและความเชื่อถือให้กับวงการภาพยนตร์ไทย ทั้งยังทำหน้าที่เป็นสื่อสะท้อนและวิพากษ์วิจารณ์ปัญหาที่เกิดขึ้น กระตุ้นให้เกิดการอภิปรายและการมีส่วนร่วมทางสังคม ให้ผู้ชมเกิดการอภิปรายและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา นำไปสู่การสร้างความตระหนักรู้และกระตุ้นให้ผู้ชมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ไม่เพียงแต่เป็นสื่อที่สร้างความบันเทิงให้กับผู้ชม แต่ยังเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสารและสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การใช้ทฤษฎีการรับรู้และการยอมรับ และทฤษฎีการสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ช่วยให้เราเข้าใจถึงวิธีการที่ภาพยนตร์ไทยมีผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมไทยได้อย่างลึกซึ้ง

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง “แนวโน้มและผลกระทบของเนื้อหาภาพยนตร์ไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา” ถึงแม้ว่าจะทำให้ทราบถึงการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในด้านเนื้อหาและการรับรู้ของผู้ชมที่สามารถสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้นแล้ว แต่หากพิจารณาถึงแนวทางที่สามารถต่อยอดจากสารตั้งต้นนี้ ยังคงมีประเด็นอื่นๆ ที่น่าสนใจ และสามารถสร้างองค์ความรู้ที่จะเป็นประโยชน์ได้อีกมากมายดังต่อไปนี้

1. ขยายขอบเขตการศึกษาเพื่อรวมความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ การศึกษาวิจัยในครั้งต่อไปควรรวมถึงการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ เช่น ผู้กำกับ นักแสดง โปรดิวเซอร์ และนักวิจารณ์ภาพยนตร์ เพื่อให้ได้มุมมองเชิงลึกเกี่ยวกับแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญจะช่วยให้การวิเคราะห์มีความครบถ้วนและละเอียดขึ้น รวมถึงการเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย

2. ใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณร่วมกับการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ การศึกษาวิจัยในครั้งต่อไปควรใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณร่วมกับการวิเคราะห์เชิงคุณภาพในการศึกษา เพื่อให้ได้ภาพรวมที่ชัดเจนเกี่ยวกับแนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงของภาพยนตร์ไทย การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากการสำรวจความนิยมและการตอบรับของผู้ชมในกลุ่มใหญ่ จะช่วยให้สามารถวิเคราะห์แนวโน้มและรูปแบบที่เกิดขึ้นได้ชัดเจนมากขึ้น และเมื่อรวมกับการวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์จะทำให้ข้อมูลมีความลึกซึ้งและครอบคลุมมากขึ้น

3. การศึกษาผลกระทบในระยะยาวของภาพยนตร์ไทยต่อสังคมและวัฒนธรรม การศึกษาวิจัยในครั้งต่อไปควรขยายไปยังการศึกษาผลกระทบในระยะยาวของภาพยนตร์ไทยต่อสังคมและวัฒนธรรม การศึกษานี้ควรพิจารณาผลกระทบที่ภาพยนตร์ไทยมีต่อพฤติกรรมและทัศนคติของผู้ชมในระยะยาว การศึกษาผลกระทบในระยะยาวจะช่วยให้เข้าใจถึงบทบาทของภาพยนตร์ไทยในการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในเชิงลึกมากขึ้น และสามารถใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและพัฒนานโยบายที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

Wikipedia. (2023). Cinema of Thailand. สืบค้นจาก https://en.wikipedia.org/wiki/Cinema_of_Thailand

Chalermseeha, K. (2022). Trends in Thai Cinema: Social Impact and Evolution. *Journal of Southeast Asian Cinema Studies*, 15(2), 123-135.

Nantawan, P. (2021). The Impact of COVID-19 on the Thai Film Industry. *Thai Journal of Cultural Studies*, 7(1), 45-58.

Suwanprateep, T. (2020). *Societal Issues in Contemporary Thai Films*. Bangkok: University Press.

Film Archive (Public Organization) of Thailand. (2023). Thai Film Statistics. สืบค้นจาก <https://www.fapot.org/th>

The Government Public Relations Department. (2022). Thai Films Reflecting Social Issues. สืบค้นจาก <https://thainews.prd.go.th>

Cohen, J. (1960). A Coefficient of Agreement for Nominal Scales. *Educational and Psychological Measurement*, 20(1), 37-46.

Flick, U. (2014). *An Introduction to Qualitative Research*. 5th ed. London: Sage.

Theory of Perceived Value and Acceptance. (n.d.). In Science Direct. สืบค้นจาก <https://www.sciencedirect.com/topics/social-sciences/perceived-value>

Communication for Social Change Theory. (n.d.). In Communication Theory. สืบค้นจาก <https://www.communicationtheory.org/communication-for-social-change-theory/>

NVivo. (2023). NVivo Qualitative Data Analysis Software. สืบค้นจาก <https://www.qsrinternational.com/nvivo-qualitative-data-analysis-software/home>

MAXQDA. (2023). MAXQDA: The Art of Data Analysis. สืบค้นจาก <https://www.maxqda.com>

ATLAS.ti. (2023). ATLAS.ti: Qualitative Data Analysis. สืบค้นจาก <https://atlasti.com>

Yamane, T. (1967). *Statistics: An Introductory Analysis*. 2nd ed. New York: Harper and Row.

กาญจนา แก้วเทพ. (2547). การวิเคราะห์สื่อ แนวคิดและเทคนิค. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กาญจนา แก้วเทพ และ นิคม ชัยชุมพล. (2555). คู่มือสื่อใหม่ศึกษา: โครงการเมธีวิจัยอาวุโส, ฝ่ายวิชาการ, สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.).

กาญจนา แก้วเทพ. (2548). การศึกษาสื่อมวลชนด้วยทฤษฎีวิพากษ์ : Critical Theory, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แบรนด์เอง.

กาญจนา แก้วเทพ. (2539). สื่อสองวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

ฉัสนรา ขมะวรรณ. (2539). เทคโนโลยีและการบริหารงานด้านการสื่อสารในยุคสังคมข่าวสาร. สังคมศาสตร์ปริทัศน์.

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2545). สัณฺฑิตวิทยา โครงสร้างนิยม หลังโครงสร้างนิยมกับการศึกษารัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิภาษา .

อภิญา เพื่องฟูสกุล. (2546). อัตลักษณ์: คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ, สาขาสังคมวิทยา, สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.

สวณิต ยมาภัย. (2526). การสื่อสารของมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.